

MS – 104

IV Semester B.C.A. Examination, May 2016
(Fresh) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – IV)
Charudattam and Scientific Literature

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instruction : Answer in Sanskrit/Kannada/English.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose and write the correct answer :

1) चारुदत्तनाटके नायकः कः ?

अ) विदूषकः   आ) चारुदत्तः   इ) सूत्रधारः   ई) श्यालः

2) भासरचितनाटकानि कति ?

अ) द्वादश   आ) नव   इ) त्रयोदश   ई) अष्ट

3) 'कर्णभारं' नाटकस्य आकरग्रन्थः कः ?

अ) रामायणम्   आ) महाभारतं
इ) भागवतं   ई) विष्णुपुराणम्

4) चारुदत्तस्य वासस्थानं किम् ?

अ) पाटलीपुत्रं   आ) उज्जयिनी
इ) वाराणसी   ई) अयोध्या

5) पापाः अलङ्कारनिमित्तं कां अनुसरन्ति ?

अ) मदनिकां   आ) रदनिकां   इ) चतुरिकां   ई) वसन्तसेनां

6) राजा श्यालः संस्थानकः कः ?

अ) विटः   आ) सज्जलकः   इ) मैत्रेयः   ई) शकारः

P.T.O.

7) चारुदत्तस्य मित्रं कः ?

अ) शकारः

आ) संवाहकः

इ) मैत्रेयः

ई) आत्रेयः

8) दरिद्रेषु दुर्लभं किम् ?

अ) सत्त्वं

आ) धैर्यं

इ) धृतिः

ई) क्षमा

9) चारुदत्ते अनुरक्ता गणिका का ?

अ) चतुरिका

आ) मदनिका

इ) तरलिका

ई) वसन्तसेना

10) रदनिका का ?

अ) चेटी

आ) पुत्री

इ) भगिनी

ई) प्रतीहारी

II. चारुदत्तस्य तृतीयाङ्कस्य महत्त्वं निरूपयत ।

(1×10=10)

ಚಾರುದತ್ತ ನಾಟಕದ ಮೂರನೆಯ ಅಂಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Write the importance of the third act of Charudatta.

अथवा / ಅಥವಾ/OR

भाससमस्यामधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭಾಸಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the Bhasa samasya.

III. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

1) नान्दी ।

2) विटः ।

3) दारिद्र्यम् ।

4) सज्जलकः ।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×6=12)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any two** shlokas :

1) सुखं हि दुःखान्यनुभूय शोभते

यथान्धकारादिव दीपदर्शनम् ।

सुखान्तु यो याति दशां दरिद्रतां

स्थितः शरीरेण मृतः स जीवति ॥

2) किं त्वं भयेन परिवर्तितसौकुमार्या

नृतोपदेशविशदौ चरणौ क्षिपन्ती ।

उद्विग्नचञ्चलकटाक्षनिविष्टदृष्टि-

व्याघ्रानुसारचकिता हरिणीव यासि ॥

3) कृत्वा शरीरपरिणाहसुखप्रवेशं

शिक्षावलेन बलेन च कर्ममार्गम् ।

गच्छामि भूमिपरिसर्पणघृष्टपार्श्वो

निर्मुच्यमान इव जीर्णतनुर्भुजङ्गः ॥

4) भवांस्तावदविश्वासी शीलज्ञो मम नित्यशः ।

किं पुनः स कालजीवी वञ्चनापण्डितो जनः ॥

V. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to context **any two** of the following :

1) यत्सौहृदानि सुजने शिथिलीभवन्ति ।

2) न पुष्पमोक्षणमईति लता ।

3) गुणवान् रक्षितव्यो भवति ।

4) नन्विदं दिवा ब्रह्मसूत्रं रात्रौ कर्मसूत्रं भविष्यति ।

VI. a) भारतीयगणितशास्त्रे प्रसिद्धगणितज्ञान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत । 10

ಭಾರತೀಯ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಣಿತಜ್ಞರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the famous mathematicians in the field of Indian mathematics.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

खगोलशास्त्रे वराहमिहिरस्य योगदानम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವರಾಹಮಿಹಿರನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the contribution of Varahamihira to astronomy.

b) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत । (2x5=10)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) चरकसंहिता ।
- 2) वाग्भटः ।
- 3) महावीराचार्यः ।
- 4) सुश्रुतः ।